

podzim r. 1923 a proto žalobnímu nároku vyhověly. Teprve v odvolání uplatnil žalovaný novou obranu, tvrdě, že pacht byl mlčky obnoven dle ustanovení Šu 1114 obč. zák. a Šu 569 c. ř. s. tím, že žalovaný po skončení pachtu roku 1923 na dále pozemků pachtovně užíval a žalobce nepodal žaloby o jich vrácení. V tom směru dlužno však uvést, že bylo v první řadě povinností žalovaného, chtěl-li se na mlčky nastavší obnovu pachtu odvolávat, aby tvrdil již před první soudní stolicí okolnosti, zakládající jeho právo v tom směru, najmě že již v době 14denní po uplynutí doby pachtovní pokračoval v pachtovním užívání pozemků těch a bylo pak v druhé řadě věcí soudu zkoumati, zda žalobce podal žalobu na vydání pozemků včas. Nevrdiv před první stolicí ani mlčky nastavší obnovy pachtu, ani okolností, zakládajících jeho právo v tom směru, nemůže již v řízení opravném opomenutí to doháněti, neboť jak dle Šu 482, tak i dle Šu 504 odstavec druhý c. ř. s. nesmějí soudy v řízení opravném k takové novotě hleděti. Ke lhůtě Šu 569 c. ř. s. mohl soud přihlédnouti pouze tehdy, kdyby žalovaný byl obranou proti žalobě uplatňoval mlčky nastalou obnovu pachtu. Když však žalovaný tohoto práva se nedovolával a pouze tvrdil, že 6letá pachtovní doba dosud neprošla, neměl první soudce ani možnosti, k ustanovení Šu 1114 obč. zák. a Šu 569 c. ř. s. přihlédnouti. Dovolávání se mlčky nastalé obnovy pachtu v řízení o d v o l a c í m bylo opozděno a měl odvolací soud již z tohoto důvodu odvolání zamítnouti.

Čís. 4264.

I při zrušení veřejné společnosti, do rejstříku dosud nezapsané, jest přípustnou likvidace po rozumu čl. 133 a násl. obch. zák. Popíráno-li společníkem zrušení společnosti, lze o přípustnosti likvidace rozhodnouti jen pořadem práva.

(Rozh. ze dne 14. října 1924, R II 178/24.

Návrh Františka W-a, by byl jmenován soudní likvidátor veřejné obchodní společnosti, utvořené navrhovatelem Františkem W-em a Klementem B-em pod firmou »Klement B. a spol.«, avšak před zápisem do obchodního rejstříku opět zrušené, r e j s t ř í k o v ý s o u d zamítl. R e k u r s n í s o u d potvrdil napadené usnesení. D ů v o d y: Jest sice správným názor stěžovatele, že veřejná společnost jest tu dle ustanovení čl. 85 obch. zák. když i jen dvě osoby obchodní živnost pod společnou firmou provozují a u žádného ze společníků není účastenství omezeno na vklady majetkové a že není zapotřebí k platnosti takovéto smlouvy jejího písemného sepsání aneb jiných formalit, tudíž ani zápisu do obchodního rejstříku; než z tohoto ustanovení nelze ještě nikterak dovoditi, že ustanovení čl. 133 a 134 obch. zák. platí také pro takovou veřejnou obchodní společnost, jež do obchodního rejstříku dosud není zapsána. Naopak z ustanovení článku 86 obch. zák., jenž bezvýminečně nařizuje, že zřízení veřejné obchodní společnosti musí býti ohlášeno u příslušného obchodního soudu k zápisu do obchodního rejstříku, jakož i ze zařazení ustanovení článku 133 a 134 obch. zák. za ustanovení čl.

86 ohledně povinnosti k zápisu veřejné obchodní společnosti do obchodního rejstříku a konečně z ustanovení článku 135 obch. zák., jež předpisuje zápis likvidátorů veřejné obchodní společnosti do obchodního rejstříku, vyplývá zcela jasně správnost názoru prvního soudu v napadeném usnesení vysloveného, že obchodní soud jest příslušným, jmenovati likvidátora, jen tenkrát, když veřejná obchodní společnost jest v obchodním rejstříku skutečně zapsána. Jmenovitě ustanovení čl. 135 obch. zák. mluví zřejmě pro správnost názoru prvního soudu, že obchodní soud teprve tehdy jest příslušným, rozhodovati o návrhu na ustanovení likvidátora veřejné obchodní společnosti, když tato jest zapsána v obchodním rejstříku, poněvadž tento zápis nutně předpokládá, že zřízení veřejné obchodní společnosti jest již v obchodním rejstříku zapsáno. Neboť jen za tohoto předpokladu možno soudu náležitě posouditi, zda jde o veřejnou obchodní společnost ve smyslu čl. 85 obch. zák. a zda jsou splněny podmínky pro ustanovení likvidátora. Konečně neobsahuje obchodní zákon, pokud jedná o veřejné obchodní společnosti, ustanovení, jež by výslovně připouštělo zápis do obchodního rejstříku o okolnostech, jež jsou předmětem takového zápisu, dříve, než jest utvoření veřejné obchodní společnosti samo zapsáno do rejstříku toho. A právě ta okolnost, že obchodní zákon ihned b e z p r o s t ř e d n ě za čl. 85, obsahujícím zákonné podmínky veřejné obchodní společnosti, stanoví v čl. 86 povinnost k zápisu utvoření obchodní veřejné společnosti do obchodního rejstříku, mluví proto, že všechny zápisy, veřejné obchodní společnosti se týkající, do obchodního rejstříku předpokládají, že utvoření této společnosti jest v obchodním rejstříku již zapsáno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nelze sděleti právní názor rekursního soudu, že při zrušení veřejné společnosti, v obchodní rejstřík posud nezapsané, není přípustnou likvidace po rozumu čl. 133 a násl. obch. zák., neboť zákon zápis veřejné společnosti do obchodního rejstříku nečiní podmínkou ani její platnosti (čl. 85 a 110 obch. zák.), ani provedení likvidace dle předpisů obchodního zákona (čl. 133, 135 obch. zák.). Likvidace jest nutným důsledkem zrušení veřejné společnosti, i když tato v obchodní rejstřík dosud nebyla zapsána, pakli ovšem společníci souhlasně nezvolili jiný způsob konečné úpravy společenského poměru. Příkaz protokolace v obou směrech (čl. 86 a 135 obch. zák.), tkví v zájmu veřejném, protokolace sama o sobě nejví však vůči třetím osobám civilněprávních účinků, mezi společníky pak má účinek jen jako každé jiné prohlášení, týkající se jich vnitřního poměru. Nedostatek protokolace veřejné společnosti, o niž jde, nebyl by tudíž překážkou, aby návrhu nebylo vyhověno. Leč ze spisů okresního soudu, týkajících se návrhu na povolení prozatímného opatření, k nimž také navrhovatel poukazuje, vyplývá, že druhý společník B. popírá zrušení společnosti, tedy podmínku její likvidace vůbec (čl. 133 obch. zák.). Lze tedy rozhodnouti o přípustnosti likvidace vůbec a ustanovení likvidátorů soudem zvláště, jen v řízení sporném. Pou-

hým osvědčením ve spisech oněch, nad to ještě neúplným a proto složením jistoty podpořeným, jež stačilo pro povolení prozatímního opatření, zde vystačiti nelze. Odmítnutím návrhu žadatelova nebyl tudíž zřejmě porušen zákon a není dovolací rekurs v §u 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. na místě.

Čís. 4265.

Tím, že o odporu (§ 397 ex. ř.) právoplatně rozhodnuto, stal se bezpředmětným rekurs do povolení prozatímního opatření.

(Rozh. ze dne 14. října 1924, R II 196/24.)

*R II 341/24
18. 11. 1924*

Usnesením ze dne 9. února 1924 bylo povoleno prozatímní opatření. Navrhovatelův odpůrce podal proti povolujícímu usnesení jednak odpor, jednak rekurs. Prve, než bylo rozhodnuto o rekursu, byl vyřízen odpor v ten rozum, že bylo potvrzeno usnesení, povolující prozatímní opatření. Do usnesení, jímž bylo rozhodnuto o odporu, nebyl podán rekurs. Rekursu do usnesení, povolujícího prozatímní opatření, rekursní soud po té vyhověl a zamítl žádost o povolení prozatímního opatření. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Tím, že zůstalo nenapadnutým usnesení, jímž bylo k odporu prozatímní opatření potvrzeno, stal se rekurs odpůrce ohrožené strany bezpředmětným, neboť základem rozhodnutí o odporu byly výsledky ústního jednání, kde stranám byla dána možnost, aby své stanovisko ve všech směrech náležitě vysvětlily a o svých tvrzeních nabídly důkazy, což se také stalo, a byly důkazy, pokud je soud pokládal za rozhodné, také provedeny. Tím zjednáán byl širše rozvětvený skutkový děj, který poskytnul daleko spolehlivější podklad pro posouzení oprávněnosti a přiměřenosti navrženého prozatímního opatření (§ 398 ex. ř.). Nabylo-li tedy rozhodnutí soudu první stolice, vydané na tomto širším základě, právní moci, stalo se další jednání o rekursu, jež tohoto pevného podkladu postrádá a tím i rekurs sám bezpředmětným.

Čís. 4266.

Předpisu §u 146 c. ř. s. nelze použiti, jde-li o lhůty, jež podmiňují vznik nároku (na př. § 4 (1) opatření ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n.).

Oznámení dle §u 4 (1) opatření čís. sb. 586/20 musí se státi v měsíci listopadu roku, předcházejícího bezprostředně tomu roku, pro nějž jako pro první se zvýšení žádá. Nejde o věc rozsouzenou, byl-li návrh zamítnut v jednom z předchozích let proto, že byl pachtýři pozdě ohlášen.

(Rozh. ze dne 14. října 1924, R II 335/24.)